

станции зависит более чем на 92 % от затрат времени на самоподготовку, причем связь между признаками прямая и весьма высокая. Показатели общей успеваемости выражают общую тенденцию явления и поэтому значения показателей по отдельным дисциплинам такие же: степень зависимости между факторами 78 % и более, теснота связи весьма высокая.

Таким образом, инновационное образование в схеме университетской подготовки специалистов входит в число первичных проблем. Требуется научно-методические исследования и широкое обсуждение их на научно-методических конференциях, а также на страницах специальных изданий.

Поскольку исследование проводилось сплошное, значение стандартной ошибки невелико (0,364-0,390), т.е. расчетные уровни результативного признака близки к их фактическим значениям в данной совокупности.

Таким образом, подготовка специалистов как фактор устойчивого инновационного развития диктует необходимость перехода к инновационным методам обучения. Поскольку знания студентов, текущая и итоговая успеваемость напрямую зависит от затрат времени на самообразование и ему отводится значительная роль в подготовке специалистов завтрашнего дня, требуются научно-методические исследования и конкретные меры по организации самостоятельной работы студентов (полное методическое обеспечение пособиями, консультациями, их высоким качеством, обучающее содержание и т.п.).

Обязательная отработка пропусков занятий без уважительных причин: общий стаж, вносимый в трудовую книжку в виде периода обучения в вузе, должен быть реальным. Положительным в этом будет применение строгих дисциплинарных мер, начиная с первого года обучения.

Инновационное образование в схеме университетской подготовки специалистов входит в число первичных проблем учебного заведения и нуждается в его широком обсуждении на тематических научно-методических конференциях, а также на страницах специальных изданий.

*Г.Я. Каданчык, канд. філас. навук, дацэнт
БДСГА (Горкі)*

ТРАДЫЦЫЙНАЯ АБРАДНАСЦЬ БЕЛАРУСАЎ І ГОД РОДНОЙ ЗЯМЛІ (з вопыту працы кафедры гісторыі і культуралогіі БДСГА)

Як вядома, 2009 год абвешчаны ў нашай краіне годам роднай зямлі, што, безумоўна, павінна паспрыяць пашырэнню ролі і месца духоўнай спадчыны ў сучасным жыцці грамадства. У апошнія гады сацыякультурная дзейнасць у Рэспубліцы Беларусь скіравана на ашчадныя адносіны да спадчыны беларускага народа. У выніку вяртаюцца да жыцця народныя традыцыі і святы. Зразумела, што шкала каштоўнасцей старэйшага пакалення фарміравалася ў іншых гістарычных умовах і таму асоблівую ўвагу неабходна надаць выхаванню і духоўным пошукам сучаснай студэнцкай моладзі.

Свае перспектывы ў гэтым накірунку ёсць і ў сельскагаспадарчага вуза, выпускнікі якога будуць працаваць на роднай зямлі. Акрамя таго, шмат навучэнцаў самі родам з вёскі, дзе захавалася ў той ці ў іншай ступені традыцыйная абраднасць, як састаўная частка традыцыйна-бытавой культуры народа.

Як вядома, многія абрады беларусаў былі звязаны з гаспадарчай дзейнасцю, бытавымі ўмовамі. Большасць з іх мае старажытнае паходжанне і ўзнікла на агульнай усходнеславянскай глебе. Асабліваць беларускіх абрадаў – перапляценне аграрна-бытавых, язычніцкіх і хрысціянскіх элементаў.

У сваёй аснове яны захавалі народную спецыфіку і нацыянальны беларускі каларыт: у іх прысутнічаюць элементы тэатральнага дзеяння, сялянска-абрадавая паэзія (Сысоў, У.М. З крыніц спрадвечных / У.М. Сысоў. – Мінск, 1997. – С. 11, 12, 15).

Асаблівую цікавасць для вывучэння студэнтамі (з улікам профіля вуза) прадстаўляюць зямельныя абрады. Гэта цыкл замацаваных звычаймі сімвалічных дзеянняў, звязаных з працоўным годам земляроба. У сувязі з пастаяннай паўторнасцю сельскагаспадарчай працы і прымержаванасцю іх да пэўных дат або перыядаў земляробчыя абрады звычайна называюць каляндарнымі. Беларусы са старажытных часоў былі земляробамі, як і іншыя ўсходнеславянскія народы. З часам многія элементы ў земляробчых абрадах страцілі першапачатковае значэнне. Так, напрыклад, новы змест і новае афармленне ў сучаснай традыцыйнай культуры набылі народныя абрады пачатку і заканчэння веснавых палявых работ. На змену традыцыйнай масленіцы прыйшлі Свята зімы і Праводзіны зімы.

З мэтай актывізацыі ўдзела студэнтаў у вывучэнні зямельнай абраднасці беларусаў можна выкарыстаць правядзенне конкурсу творчых работ студэнтаў, прысвечаных зімовым, вясновым, летнім і восеньскім абрадам, звязаным з земляробчымі працамі. Прычым, як сведчыць вопыт, неабходна мець на ўвазе наступную акалічнасць – далучыцца да скарбніцы народнай мудрасці навучэнцы павінны не толькі праз адпаведную літаратуру, але і русліва збіраючы неабходны матэрыял на сваёй малай радзіме, каб напоўніць яго рэлігійнай адметнасцю, варыятыўнасцю рытуальных дзеянняў і атрыбутаў. Па завяршэнні падрыхтоўчай працы, пасля падвядзення вынікаў конкурсу праводзіцца выніковая навукова-практычная студэнцкая канферэнцыя. Зрабіўшы агульны агляд работ, выкладчык ў заключным слове паказвае, што шырока вядомыя сэння як на рэгіянальным, так і на агульнарэспубліканскім узроўні святы дажынак, напоўненыя песнямі, танцамі, маюць сваі карані ў народных традыцыях, якія надалі ім сваеасаблівы каларыт і народную спецыфіку.

Такім чынам, беларускі народ на розных гістарычных этапах свайго жыцця меў такую адметную рысу беларускага нацыянальнага характару і ментальнасці як працавітасць, павага і любоў да роднай зямлі. Навучальны працэс і выхаваўчая праца ў ВНУ, асабліва сельскагаспадарчага профілю, павінны быць скіраваны не толькі на падрыхтоўку спецыялістаў, але і грамадзян краіны, якія ганарацца сваёй багатай гісторыяй і культурай.